

**KATEDRA HISTORIE
FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO OLOMOUČ**

OPONENTSKÝ POSUDEK NA MAGISTERSKOU DIPLOMOVOU PRÁCI

Autor: Hana Marešová

Název práce: Carlo Borsa a Quirico Castelli ve službách Karla II. z Lichtensteinu-Castelkorna

Rok vypracování: 2016

Počet stran: 139

Vedoucí práce: Radmila Prchal Pavlíčková

Oponent: Martin Elbel

Volba tématu, originalita, přínos:

Působení italských umělců na Moravě 17. století se těší dlouholetému zájmu badatelů, převážně z oboru dějin umění. Jedná se přitom o téma stále jen částečně probádané. Autorka se k této problematice pokusila přispět studií o dvou ticinských štukatérech, Carlu Borsovi a Quiricu Castellim, působících ve službách biskupa Karla II. z Lichtensteinu-Castelkorna. Za tímto účelem se rozhodla probádat dochovanou biskupskou korespondenci, ze které měla v úmyslu získat další informace o obou štukatérech, jejich vztazích se zadavateli, a popřípadě objevit údaje o jejich dalších, doposud neznámých či nepřiřazených dílech. Podobný výzkum je ale nejen náročný, ale také velice riskantní – což se bohužel projevilo i v tomto případě. Ukázalo se, že korespondence obou ticinských mistrů s biskupem nebyla nikterak bohatá a tak autorka musela pracovat jen s omezeným množstvím pramenů. Myslím ale, že je ale nutné opravdu ocenit to, že se autorka nenechala odradit a že se do tohoto nevděčného tématu nejen pustila, ale i v něm vytrvala.

Práce s prameny, kritika a interpretace:

Jak už bylo poznamenáno, autorka podnikla náročný a extenzivní výzkum v dochované biskupské korespondenci, a bohužel nálezy neodpovídaly zcela očekávání. Autorka tak mohla pracovat jen s několika málo dopisy, které se však pokusila detailně analyzovat (viz např. kritická interpretace na str. 90-91).

Práce se sekundární literaturou, bibliografie:

Poměrně značnou část práce tak tvoří úvod do problematiky a širšího kontextu, ve kterém se autorka opírala o sekundární literaturu (převážně místní provenience). Ačkoliv se tedy vlastně jedná o kompilaci, nehodnotím tuto část jako samoučelné nastavování textu, či vyhýbání se samostatné práci v archívu. Je zřejmé, že se jedná o reakci na nedostatečnou pramennou základnu. Tento postup umožnil autorce jinak skromné informace z pramenů maximálně vytěžit a zužitkovat. Autorce se podařilo dostupné informace postupně gradovat až k vlastním poznatkům z pramenů. Předložená práce tak působí až překvapivě celistvě.

Přesto ale k použité literatuře výhrady mám. Autorka sice velice důkladně využila literaturu k problematice barokní kultury na Moravě (a k působení italských umělců), co ale v práci postrádám je

obecněji zaměřená zahraniční literatura k problematice mecenátu, kulturních aktivit biskupů a jejich dvorů, postavení umělců ve společnosti a popřípadě italsko-zaalpských kulturních vztazích.

Metodologie a argumentace:

Hana Marešová poměrně úspěšně zařadila působení obou ticinských štukatérů do kontextu barokní kultury na Moravě. V její argumentaci se bohužel objevuje i několik slabších míst. Jedním z nich je nedostatečné rozlišování rolí a funkcí, které biskup-kníže zastával. Na str. 120 píše: „*Tím, že byl biskup okolnostmi po třicetileté válce a švédské okupaci donucen prakticky obnovit celou diecézi, mohli do Olomouce a Kroměříže přicházet umělci z celé Evropy.*“ Obnova diecéze se ale týkala především náboženského života (budování farní sítě, kontrola kléru, atd.). Působení zahraničních umělců ale bylo spojeno především s přestavbou biskupských rezidencí, s fungováním biskupova dvora a s biskupovou sebe prezentací – i když se mimo jiné tito umělci mohli podílet i na výzdobě kostelů vznikajících v rámci obnovy diecéze.

Podobně se autorka ne vždy vyvarovala některých zjednodušených tvrzení převzatých ze starší literatury. Například na str. 20 píše, že: „*Barokní kultura a zejména barokní umění v prostředí střední Evropy jsou především nástrojem rekatolizace; baroko na Moravě má radikální znaky charakteristické pro protireformaci.*“ a na straně 21 pak tvrdí, že „*společně s obnovováním náboženského života přichází na Moravu kult světců a Panny Marie*“).

V práci se také na několika místech objevuje nesprávné či zavádějící použití termínů a označení (např. tvrzení o „*udělení svěcení*“ kostelu na str. 47, pletení pojmů „*kresba*“ a „*grafika*“ na str. 53, zmínka o „*svatokopeckém chrámu*“ v Brně na str. 75 anebo tvrzení o „*počeštěných*“ jménech na straně 106 a 109).

Struktura a forma, jazykové zpracování:

Práce je poměrně čtivě napsána, výsledný dojem nicméně kazí četné chyby a překlepy.

Celková navržená známka:

C

Datum: 15. května 2016

Podpis: